

се горе, прескачайки презъ потока, което не мина безъ измокряне; катерѣхъ се между тръне по хлъзгавата трева нагоре като катерица безъ да си отдъхна—решителността на единъ истински археологъ! Горе се оказа седловина между конуса и планината. Чудесенъ изгледъ на софийската долина. Следи отъ пжтека. Стръменъ склонъ на крепостната скала къмъ седловината на височина повече отъ човѣшки ръстъ, видѣхъ продължението на пжтечката по-нататъкъ навжтре, обаче запъхтѣнъ нѣмахъ сили да се възкача на самата крепостна платформа; нѣкога може би да е имало подвиженъ мостъ. На върха видѣхъ множество тухли, съ каквито е изпълненъ и ручеятъ долу въ тѣснината—съборени стени. Крепостта е била очевидно мѣничка. Слѣзохъ отъ другата (западната) страна долу пакъ по стръмнина. Агура си взе долу една цѣла тухла за споменъ—въ кжщи.—Тръгнахме пакъ надолу къмъ селото, гдето между това се намири клисарѣтъ (селянинъ) съ огроменъ ключъ отъ черквата. Черквата се състои отъ нѣколко части, входната частъ отъ тухли и дърво е около 30 годишна стара четвероугълна и други две стари сводообразни стаички, тъмни като пещера. Надъ тѣзи стаички на първия катъ се намира свѣтла нова черквица, малка стаичка. Съ помощта на малка восъчна свѣщица разгледахме фрескитъ и надписитъ. Видѣхъ и прочетохъ надписа на Калояна Севастократора (около 12 вѣкъ), на лѣвата страна, издаденъ отъ Верковича, ако се не лъжа, въ Гласник VII. Надписътъ е хубавъ черенъ уставъ непоправяенъ, съ буквата **А**. Трѣбва втори пжтъ да дойда съ нѣкаква свѣщъ, та подробно да го препиша. Образитъ на севастократора и съпругата му, на царя и царицата (?) очевидно сж подновявани (въ времето на Мелетия), ала доста сполучливо. Стари носии. Множество светии съ надписи, само сиви контури. Турцитъ и тукъ сж избаждали очи. На пода забелязахъ два валчести камъни*) около 1 м. въ диаметръ, като мишени, съ концентрични кржгове; подобенъ видѣхъ лани въ Рисна предъ черквата; може би е включенъ калдъръмътъ въ пода на нѣкоя голѣма сграда? Сжщо има и кжсове отъ орнаментъ въ калдъръма. Въ горната стая за олтаръ служи капителътъ на голѣмъ стълпъ въ коринтски стилъ, късна римска работа; кжде е билъ храмътъ съ тѣзи стълпове? Самиятъ старъ храмъ е отъ тухли. Попитахме клисаря, какво е това тамъ горе, кале? Не зная, нѣщо е било, има тамъ дувари и орозанъ (тухли съ бѣла варъ, примѣсени съ начупени камъни); позна Агуровата тухла отъ где е; самъ той е бивалъ често горе. Начовичъ му разправи, че „дѣдитъ на нашия князь, старитъ български царе“, тамъ сж живѣли. *C'est ainsi comme on fait la nouvelle*

*) На полето на Дневника съ моливъ е написана срещу тази дума: воденични!